

V Praze vznikají nové muraly z programu Umění pro město

Od letošního jara vznikají po Praze nové velkoplošné malby, tzv. muraly. Jedná se o projekt MuralArt UM, který vznikl loni na podporu současného umění ve veřejném prostoru v době pandemie. V rámci programu Umění pro město vyčlenila Praha na projekt 2 miliony korun, kterými podpoří vznik celkem 8 muralů v různých městských částech. Z vítězných návrhů již byly realizovány muraly na Nových Butovicích, Bořislavce, Vychovatelně, Spořilově a nově také v Seifertově ulici na Žižkově. Pro realizace poskytl plochy svých objektů Dopravní podnik hl. m. Prahy, Technická správa komunikací hl. m. Prahy, České dráhy nebo soukromí vlastníci.

„Pandemie nás na několik týdnů uvěznila ve svých městech a domovech a umělcům navíc srazila příjmy na minimum. A tak jsme vymysleli projekt MuralArt UM, kterým jsme chtěli aspoň částečně vyřešit situaci, jak umožnit umělcům vystavovat svoji tvorbu v době zavřených galerií, finančně je podpořit a zvelebit velké prázdné plochy v ulicích nebo na zastávkách. Letos vidíme první výsledky, které dokazují, že to bylo velmi dobré rozhodnutí. Projekt má velkou popularitu a já doufám, že v něm budeme pokračovat i v dalších letech,“ řekla Hana Třeščíková, radní pro kulturu a cestovní ruch.

Cílem projektu MuralArt UM je pozvednutí a kultivace konkrétního prostoru, snaha o vyvolání pozitivní konfrontace veřejnosti s projevy současného umění na veřejných prostranstvích a především vznik nových a kvalitních streetartových intervencí a podpora výtvarné komunity v době pandemie. Realizované návrhy byly vybrány odbornými komisemi v otevřených výzvách projektu MuralArtUM, na který byl Magistrátem hlavního města Prahy vyčleněn speciální rozpočet.

„Je více než žádoucí, aby současné umění figurovalo ve veřejném prostoru a bylo vnímáno jako přirozená součást našeho prostředí. Muraly jsou na jedné straně velkou výzvou pro samotné umělce a stávají se skvělým prostředníkem komunikace mezi uměleckou a lokální komunitou zejména tehdy, když umělci vycházejí z genia loci, z historie i ze současných potřeb daného místa. Interpretace vedená tímto směrem se pak stává onou kýženou přidanou hodnotou a dílo nezůstává pouze prostou dekorací,“ dodala Magdalena Juříková, ředitelka Galerie hlavního města Prahy.

Program hlavního města Prahy Umění pro město pro podporu současného umění ve veřejném prostoru byl oficiálně spuštěn roku 2018. Program se primárně soustředí na problematiku trvalého osazování uměleckých děl do veřejného prostoru. V roce 2020 se podařilo program rozšířit o pořádání krátkodobých instalací a uměleckých intervencí. Projekty pro dočasné instalace jsou realizovány prostřednictvím Galerie hlavního města Prahy, která je odborným garantem programu a kurátorem současného umění ve veřejném prostoru v Praze. V rámci prvního ročníku UM2020 se mimo jiné podařilo zahájit právě projekt MuralartUM.

Nové Butovice

První mural projektu vznikl na budově stanice metra Nové Butovice v minulém roce. Porotou byl pro realizaci vybrán návrh umělce, který je ve streetartové komunitě známý pod nickem Zebone. Již po pár měsících od realizace si dílo uznávaného autora získalo jistou autoritu. Vyjadřuje totiž silné napojení na okolní sídlištní architekturu i na samotnou budovu stanice metra. Při výběru se v odborné komisi nechal sám architekt stanice slyšet, že „návrh vypadá, jako by si s tou stanicí povídal“. Mural zapadá i svou odpovídající barevností, která navazuje na dominantní střechu stanice. Např. Bílé linky v návrhu odkazují na bednění v pohledovém betonu, geometrická kompozice zapadá do pravoúhlé konstrukce budovy. Zeď byla pro projekt poskytnuta Dopravním podnikem hlavního města Prahy.

Bořislavka

Pro lokalitu Bořislavka byl odbornou komisí pro realizaci projektu vybrán návrh umělkyně Veroniky Zapletalové. Její dílo citlivě zapojuje zvolené téma přírody do celkového působení prostoru a podporuje tak intimitu místa. Autorka navíc odkazuje na blízkou krajinu, poukazuje na znalost lokality a důraz na sociální

vazby k místním komunitám. Oceněna byla i vysoká výtvarná kvalita a rukopis autorky. Místo je částečně vloženo pod zem uprostřed sídliště Červený vrch. Nad sebou a za sebou má Evropskou třídu, před sebou masu zeminy, paneláky a zástavbu s plynárnou. Můžeme si je ale odmyslet, a před námi se otevírá výhled do zelené prázdné krajiny údolí Dejvického potoka s jezery. Zeď byla pro projekt poskytnuta Dopravním podnikem hlavního města Prahy.

Vychovatelna

Na Vychovatelně vznikl mural od studenta architektury a umělce Jakuba Marka. Porota vybrala jeho návrh pro propojení tématu muralu s významným historickým příběhem – operací Anthropoid, který se odehrál v těsném sousedství zdi. Návrh byl oceněn i díky své minimalistické až komiksově formě převedení celé události, doplňující tak ne zcela fungující nedaleký památník. Sám je ale spíše uměleckou interpretací historické události, jejímž cílem je připomenutí nevdaného činu, který se pro české země neobešel bez následků. Zeď byla pro projekt poskytnuta TSK.

Spořilov

Další lokalitou, kde vznikl nový mural, je opěrná zeď u autobusové zastávky Spořilov. Vítězný návrh autorské dvojice Karolíny Vintrové a Petra Dromoráda byl oceněn komisí zvláště kvůli neobvyklé renesanční technice sgrafito (vyškrabávání motivu do vlhké omítky) a zábavnému řešení tématu. Tento „sgrafito mural“ vyzývá lidi čekající na autobus k zapojení do spontánní hry. Motiv labyrintu, který průběžně zahuštěním klikaticích se linií nabývá na složitosti a obtížnosti, je zároveň silným dekorativním vzorem. U tohoto muralu porota také ocenila využití plasticity materiálu, funkční a interaktivní design. Zeď byla pro projekt poskytnuta soukromým vlastníkem.

Seifertova

Nejnovější mural z projektu byl dokončen minulý týden na Žižkově pod vlakovou tratí v ulici Seifertova. Autory nástěnné malby je dvojice streetartistů známých pod uměleckými pseudonymy Obras a Akrobad. Námět se skládá ze dvou částí, které korespondují se dvěma podobami zdi: dominantu celého muralu tvoří abstrahovaný plán Prahy protkávaný schématem železničních tratí. Za hranicemi města pak železnice pokračuje náznaky celorepublikové sítě, jejímž je Praha srdcem. V místech, kde se nachází průchod, je divák malbou vtažen do „tunelu“. Motivy evokují zážitek jízdy vlakem, pohyb, techniku – kabely, jiskry, za okny míhající se barvy, komiksově citoslovce. Tato zeď byla pro projekt poskytnuta Českými drahami.

V průběhu letošního roku budou z uměleckých výzev projektu MuralArt UM realizovány i další muraly na Žižkově, v Hostivaři a na Opatově. V tomto úspěšném projektu bude program Umění pro město pokračovat i v dalších letech.

Kontakty pro novináře:

Za GHMP: Jana Smolková, +420 773 779 407, jana.smolkova@ghmp.cz

Více informací:

<https://umenipromesto.eu/prispevky/54-muralart-um>